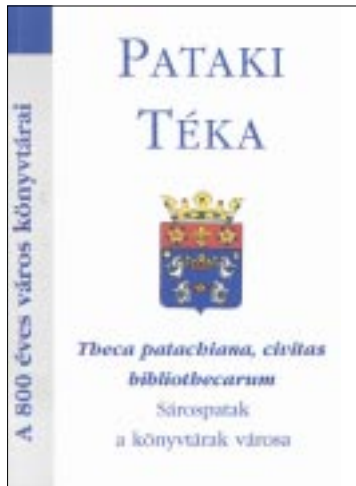

Pataki téka

A kultúra polgári nyilvánossága Magyarországon is akkor vált megvalósuló alapelvvé, amikor egy-egy közösség (nagyságától függetlenül) megteremtette azokat az intézményeket, amelyek biztosították a helyi hagyományoknak a következő generációk számára való továbbadását. Az állami, illetve az egyházi művelődési, oktatási és tudományos intézmények jelenléte nagy segítség ebben a folyamatban, de mindig szükség volt a polgárok öntevékeny csoportjaira is.

Sárospatak és környéke már a Mohács előtti időkben is jelentős oktatási intézménnyel bírt. A reformáció századában, illetve az azt követő időszakban pedig szerencséje is volt. A Perényi-, majd a Rákóczi-család művelődésszervező ereje és akarata olyan iskolát hozott létre, amelynek szellemisége máig hatóan tudta hatását kifejteni.

A pataki könyvtárak történetének ápolása, újabb és újabb részletek feltárása, a helyi közönséggel és az országgal való megismertetése valamennyi korszakban nyomon követhető. A mostani kötet szerzői így kettős feladatot teljesítettek. Bemutatták az egyes ma is létező gyűjtemények történetét, és azokat a kutatókat, akik könyvtárosként jelentős életművet mutattak fel. Így rögzítik a sárospataki könyvtárak képét a millennium évében, elmondják ezek történetét, számot adnak ritkaságaikról és a pataki nyomdá-

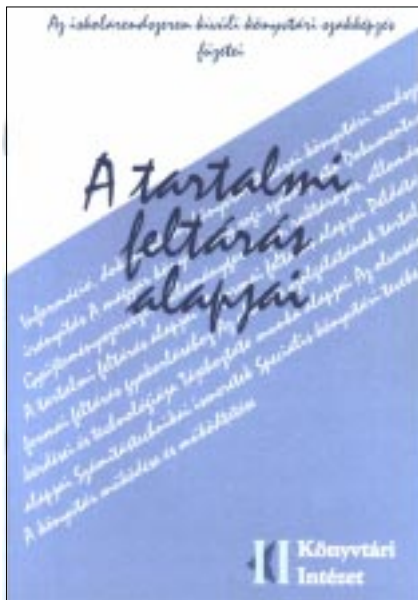
szat korszakainak termékeiről. A könyvtárosportrékat pedig úgy ismerhetjük meg, hogy nem szakadnak el azoktól a gyűjteményektől, amelyekben e kiváló személyiségek alkottak.

A kötetet a szerkesztő – Kiss Endre József – tíz fejezetre osztotta, és számos részt ő maga írt. A fejezeteket breviárium-szerűen gazdagítja egy-egy, a könyvtárakra vonatkozó idézet Patakhhoz szorosan kötődő jeles egyéniségektől (Comenius, Kazinczy Ferenc, Cs. Szabó László stb.), vagy a magyar irodalom klasszikusaitól (Ady, Babits stb.).

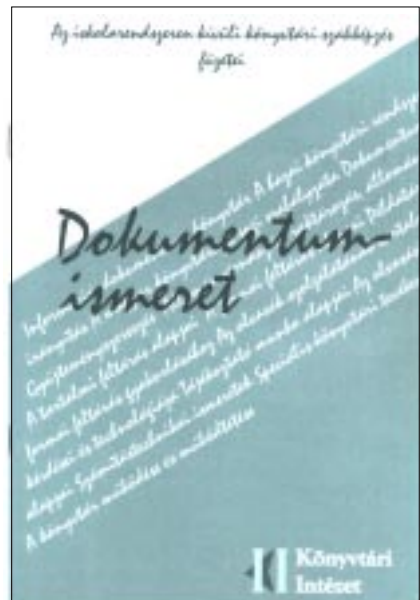
A középkori és a reformáció évszázadai alatt alapított könyvtárak, az akkor kiadott könyvek mai állapotáról szól az első két fejezet. A pataki nyomda történetének két szakaszát (1650–1671. és 1805–1849.) Halász Magdolna mutatja be, felsorolva a megjelent kiadványokat is. A negyedik fejezetben a nem iskolai gyűjtemények történetét találjuk (a parokiális könyvtár, könyvtáregyletek, a főiskola faluszemináriumi könyvtára, illetve a Zrínyi Ilona Városi Könyvtár és gyűjteményei), a Református Nagykönyvtárról és gyűjteményeiről pedig az ötödik, a hatodik és a nyolcadik fejezetben olvashatunk részletesebben.

A hetedik fejezetben Szombathy János, Somossy János, Soltész Ferenc, Erdélyi János, Szinyei Gerzson, Horváth Cyrill, Harsányi István és Gulyás József portréját találjuk, tevékenységük bemutatásával. Ezt a sort egészíti ki a tizedik fejezetben Újszászy Kálmán, Czeglé Imre és Szentimrei Mihály pályaképe. Külön fejezetben foglalták össze a szerzők az alapvető ismereteket a pataki felsőoktatási intézmények könyvtárainról (pataki Akadémiai Könyvtár, a Teológiai Akadémia Könyvtára, a Tanítóképző Főiskola Könyvtára), és záró fejezetként az egyes tudományos gyűjteményeket ismerhetjük meg (a Rákóczi Múzeum könyvtára, a katolikus plébánia gyűjteménye, a református levéltár, illetve a kolégium adattára). *(Monok István)*

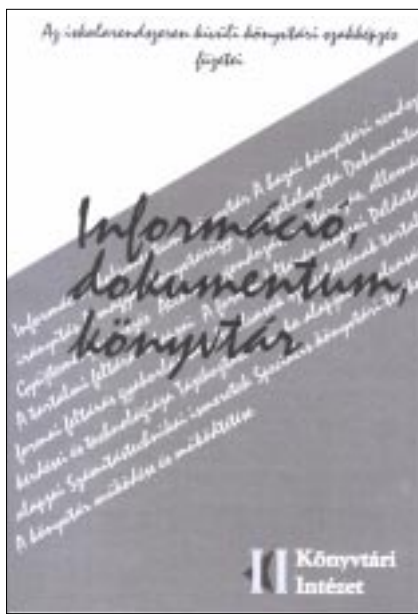
Pataki téka. Theca Patachiana, civitas bibliothecarum. Sárospatak a könyvtárak városa. A 800 éves város könyvtárai. Szerk. Kiss Endre József. Sárospatak, 2001 (A sárospataki Zrínyi Ilona Városi Könyvtár kiadványai. 2.) 311 p.

Az iskolarendszeren kívüli könyvtári szakképzés újabb füzetei

A képeken látható füzetek már megvásárolhatók a Könyvtári Intézet oktatási osztályán.
További információk: <http://www.ki.oszk.hu>.

KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ/LAP XIV. évf. 2002. 3. szám

Kiadja az Informatikai és Könyvtári Szövetség a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával

Felelős kiadó: Zalainé dr. Kovács Éva • Menedzser: Cserey Lászlóné dr.

Főszerkesztő: Fülöp Ágnes • Szerkesztő, technikai szerkesztő: Fejős László

Informatikai és Könyvtári Szövetség, 1054 Budapest, Hold u. 6. • Tel./fax: 331-1398

E-mail: iksz@oszk.hu, sunt@oszk.hu

Megjelenik évente tizenkétszer • A megrendelőknek befizetési csekket vagy számlát küldünk

Egy szám ára 340 Ft • Éves előfizetési díj áfával és postaköltséggel együtt 3950 Ft

Nyugdíjasoknak és könyvtár szakos hallgatóknak 2100 Ft

ISSN 0865-1329

Készült a SOMOGY-PRINT BT. nyomdájában Budapesten, 1000 példányban

Felelős vezető: Somogyi Sándor